

Maade — aldeles ikke er sikker paa, at Landstinget ogsaa vil gaa med dertil. Der er jo flere, der skulle være med til den Forhandling. Naar Ministeren nu siger, hvad der kan være rigtig, at han vil stille sig fuldstændig frit, staar han ogsaa frit over for disse Forhandlinger, naar det andet Ting siger, vi kan ikke være med til Anvendelse paa den Maade. Derfor kan jeg ikke godt tage Forslaget tilbage, og jeg kan heller ikke gøre det af en anden Grund, idet jeg nemlig har forhandlet om Endringen med Meningsfæller, inden jeg stillede Forslaget. Jeg kan ikke se, det nytter noget at tage Forslaget tilbage, thi jeg er da sikker paa, at det øjeblikkelig vil blive optaget igen. Vi saa jo nys, at da det ærede Medlem for Solbæk Amts 5te Valgkreds tog sine Endringsforslag tilbage, var der straks et Medlem, der tog dem op. Med Hensyn til, at det skulde være en Mellemand, en Bank eller en Institution, som Staten laante ud til, og som igen laante ud til Kommunerne, er jeg imod dette, fordi det altid vil fordyre Pengene for Kommunerne. Man kunde nu tænke sig, at denne Bank nøjedes med $\frac{1}{4}$ pCt. Provision, og det maa kaldes en lav Provision. Da der i Fjor var Tale om Udlaan til Landmænd, forlangte den vedkommende Bank $3\frac{1}{2}$. Det var et forvarigt Laan paa et Par Aar. $\frac{1}{4}$ pCt. af 5 Mill. bliver 12,500 Kr., og i 50 Aar bliver det 625,000. Et Laan som dette vilde vel blive afdraget paa godt og vel 50 Aar, som det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) sagde, og med Rente og Rentens Rente bliver det da henimod $1\frac{1}{4}$ Mill., som vi skulde forære en saadan Bank for at være Mellemand. Jeg kan ikke se rettere, end at Amtskommunerne maa være de bedste Debitorer, der findes her i Landet, naar man udtager Staten. Det ligger i, at Amtskommunens Skatter opkræves sammen med Statskatterne paa Amtstuen. Derfor er jeg ikke stemt for, at man skal have en saadan Mellemand.

Naar der er tale om, at dette er noget fuldstændigt nyt, at Staten laaner ud direkte til Kommunerne, saa er det ikke rigtig. Man behøver kun at se paa Statsregnskaberne, saa vil man finde, at man har i adskillige Aar haft en hel Række af Laan paa Finansloven direkte til Kommunerne. Vi have saaledes i en Række haft Udlaan direkte fra Staten til Kommunerne, som da igen have laant til Fisterne. Jeg skal f. Eks. henvise til, at paa Statsregnskabet for 1891—92 var der udlaant 52,000 Kr. direkte til 13 Kommuner, og i 1889 var der udlaant 70,750 Kr. direkte til 21 Kommuner. Ligeledes var

der direkte Statslaan til Høbekommunerne — det plejer at være saadan en 4—5—6 Høbekommuner aarlig, der optage Laan fra Statskassen — og dernæst have vi de bekyndte Havnelaan, hvor Kommunerne garanterer. Noget nyt er det altsaa ikke med de direkte Laan fra Staten til Kommunerne. Selv om det derfor blev udtalt fra den højtærede Finansministers Side, at det vilde gøre Lovforslagets Vedtagelse tvivlsom, saa vil jeg hertil bemærke: Jeg ønsker meget at faa dette Lovforslag vedtaget, og jeg ønsker ligeledes meget at faa de 5 Millioner, naar disse Penge kunne faa den Anvendelse, som der her ellers synes at være Enighed om; men jeg kan ikke forstaa, at selv om det blev vedtaget her, og selv om det andet Ting ikke ønskede det, saa fik vi jo Loven tilbage igen, og saa kunde der igen komme Forhandling og Overvejelse, saa at man nok naaede til Enighed alligevel. Det forekommer mig dog, at den Frihed maa man have, naar man behandler en Sag saa hurtigt som nu, at man faar Tidsfrist ogsaa til det.

Naar det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), som for øvrigt erklærede sig enig i Endringsforslagets Realitet, udtalte, at det er ikke sikkert, at Statskassen ikke kommer til at tabe noget derved, thi hvis Obligationerne gik op over pari Kurs, og den skulde indløbe dem og annullere lige saa mange, som Afdraget var, 37,500 om Aaret, saa vilde Staten tabe. Ja, det er ganske rigtig; men hvis Obligationerne falde ned under 93 — hvad Staten har dem til — vil den komme til at tjene derved, og jeg tror, der er lige saa megen Sandsynlighed for det ene som for det andet. Derfor forekommer det mig ikke, at denne Indvending har stort at betyde.

Jeg kan altsaa efter disse Bemærkninger ikke tage mit Endringsforslag tilbage, men maa anbefale det høje Ting at stemme for det.

Finansministeren (Lüttichau): Det er kun for at fremkomme med nogle faa korte Bemærkninger i Anledning af den ærede sidste Talers Ytringer, at jeg har begeret Ordet nu igen. Han udtalte, at jeg havde erklæret mig enig i hans Endringsforslag med Hensyn til Realiteten, kun med den Undtagelse, som han paaviste, nemlig med Hensyn til Anvendelsen. Dette beror imidlertid paa en Misforstaaelse. Jeg tillod mig blot at ytre, at der kunde være indbyrdes meget afvigende Meninger i og uden for Salen om, hvordan et saadant Kommunelaan skulde arrangeres, naar det overhovedet blev anbefalet. Nogle vilde have det an-